

Patvirtinta

AS „Citadele banka“ stebėtojų tarybos nutarimu Nr. 8/2/2021,
Data: 2021 m. kovo 10 d.

Priimta

AS „Citadele banka“ valdybos sprendimu Nr. 5/9/2021,
Data: 2021 m. vasario 25 d.

I Organizacinės ir administracinės nuostatos

Proceso savininkas : Kapitalo rinkų atitikties skyriaus vadovas.

Proceso pavadinimas: Atitikties rizikos valdymas.

Dokumento stebėseną

Versija	Įsigaliojimo data	Pakeitimai	Puslapių skaičius
1.0	2010 m. birželio 19 d.	Naujas dokumentas	6
2.0	2014 m. balandžio 24d.	Bendrieji pakeitimai	7
2.1	2016 m. rugpjūčio 30d.	Dokumento peržiūra	5
3.0	2017 m. lapkričio 29 d.	Bendrieji pakeitimai	5
3.1	2018 m. lapkričio 29 d.	Techniniai 5–11, 13, 18, 19 ir 22 punktų pakeitimai	4
3.2	2019 m. lapkričio 21 d.	Techniniai 11 ir 20 punktų pakeitimai. Kliento apibrėžimo pakeitimai. Politikos pavadinimas nurodytas, pridodant papildomas paslaugas.	6
4.0	2021 m. kovo 10 d.	Pakeista „galiojimo sritis“, „Sąlygos“, pridėti nauji 4 ir 12.4 punktai, pakeista punktų 5,6,8,12,13,21 ir 22 numeracija.	6

I Organizacinės ir administracinės nuostatos

Dokumento paskirtis

Ši Politika numato nuostatas dėl Klientų klasifikavimo šioms Banko teikiamoms paslaugoms pagal Latvijos Respublikos finansinių priemonių rinkų įstatymą.

1. Investicinės paslaugos:

- pavedimų, susijusių su vienu ar daugiau FP, gavimas ir jų perdavimas tolimesniam vykdymui;
- pavedimų vykdymas Klientų vardu;
- sandoriai savo sąskaita.

2. Papildomos paslaugos:

- FP saugojimas ir administravimas;
- užsienio valiutos keitimo paslaugos, kai jos yra susijusios su investicinių paslaugų teikimu.

Politika parengta laikantis FPRĮ ir Europos Sąjungos teisės reikalavimų. Jos tikslas yra nurodyti Kliento klasifikavimo taisykles, siekiant apsaugoti Klientų interesus, teikiant klientams investicines paslaugas / papildomas paslaugas.

Galiojimo sritis

Politika yra privaloma (ir ja turi vadovautis) visi Banko padaliniai ir užsienio filialai, teikiant investavimo paslaugas ir (arba) papildomas paslaugas Banko Klientams jei tai neprieštarauja registracijos šalies įstatymams ir kitiems teisės aktams Grupės įmonės, teikiančios investicines paslaugas, turi laikytis šioje politikoje nustatytų principų ir sukurti savo taisykles bei procedūras, atsižvelgdami į jų teikiamų paslaugų apimtį.

Terminai, santrumpos

Bankas – AS „Citadele banka“.

Finansinės priemonės / FP – FPRĮ apibrėžtų finansinių priemonių taikymo sritis.

FPRĮ – Latvijos Respublikos finansinių priemonių rinkos įstatymas.

Klientas – privatus asmuo ar juridinis asmuo (įskaitant investicinius fondus, alternatyvius investavimo fondus, valstybės finansuojamus ir privačius pensijų fondus), kuriam Bankas teikia investicines paslaugas / papildomas paslaugas.

Grupės įmonė – Banko dukterinė įmonė, teikianči investicines / papildomas investicines paslaugas pagal Europos Sąjungos teisės reikalavimus.

Politika – ši politika PO0011 Kliento statuso investicinėms paslaugoms Politika.

II Dokumento turinys

Kliento statuso priskyrimo principai

Bendrosios nuostatos

1. Prieš teikiant investicines ir (arba) papildomas paslaugas, Bankas klientui priskiria mažmeninio-neprofesionalaus kliento statusą, profesionalaus kliento arba tinkamos sandorio šalies ir atitinkamai informuoja Klientą. Klientas sutinka dėl jam priskirto statuso, pasirašydamas su Banku investicinių paslaugų / papildomų paslaugų teikimo sutartį.
2. Bankas paprastai klientui priskiria vieną statusą visoms investicinėms paslaugoms / papildomoms paslaugoms, tačiau kai kuriais atvejais Bankas gali nuspręsti klientui priskirti kitą skirtingą statusą tam tikrų paslaugų, produktų ar sandorių atveju.
3. Klientas turi teisę raštu prašyti Banko suteikti jam kitą - statusą.
4. Grupės įmonė gali savo klientui priskirti tą patį kliento statusą, kurį suteikė Bankas arba statusą, kuris suteikia aukštesnį investuotojų apsaugos lygį.

Banko įsipareigojimai mažmeniniams-neprofesionaliems klientams

5. Bankas priskiria aukščiausio lygio investuotojų apsaugą, kuri yra taikoma mažmeninio-neprofesionalaus kliento statusui, Klientui, kuris neatitinka profesionalaus kliento arba tinkamos sandorio šalies kriterijų. Viešojo sektoriaus įstaigos, vietos valdžios institucijos ir savivaldybės pagal nutylėjimą laikomos mažmeniniais – neprofesionaliais klientais ir profesionalaus kliento statusą gali gauti tik pateikus prašymą.
6. Teikdamas investicines paslaugas / papildomas paslaugas mažmeniniam-neprofesionaliam klientui, Bankas veikia, laikydamasis Investicinių paslaugų pavedimų vykdymo politikos, Interesų konflikto prevencijos politikos, teikiant investicines paslaugas, vykdo tam tikras FPRĮ nuostatas ir taip pat vertina investicinių paslaugų ir sandorių tinkamumą klientui (išskyrus atvejus, kai kliento iniciatyva sandoriai sudaromi su FPRĮ nustatytais nesudėtomis finansinėmis priemonėmis).
7. Bankas atskleidžia išsamią informaciją apie išlaidas ir susijusius mokesčius už investicinių paslaugų / papildomų paslaugų teikimą savo mažmeniniams-neprofesionaliems klientams.
8. Jei Bankas turi mažmeninio-neprofesionalaus kliento sąskaitą, į kurią įtrauktos svertinės finansinių priemonių ar neapibrėžtųjų įsipareigojimų sandorių pozicijos, Bankas informuoja klientą tais atvejais, kai kiekvienos priemonės pradinė vertė nuvertėjo 10 % (dešimt procentų), bei pakilo – 10 % (dešimt procentų).

9. Bankas teikia savo mažmeniniams-neprofesionaliems klientams pagrindinės informacijos dokumentus apie mažmeninių investicinių produktų paketus.
10. Bankas nevykdo atpirkimo sandorių su mažmeniniais-neprofesionaliais klientais.
11. Mažmeninis-neprofesionalus klientas turi teisę prašyti pakeisti savo statusą į profesionalaus kliento statusą, net ir tik konkrečioms investicinėms paslaugoms, produktams, sandoriams ir tam tikriems sandoriams.

Banko įsipareigojimai profesionaliems klientams

12. Bankas priskiria Klientui profesionalaus kliento statusą be atskiro pripažinimo dėl visų paslaugų, produktų ir sandorių pagal numatytus nustatymus toms klientų kategorijoms, kaip nurodyta FPRĮ nuostatose, arba jei jie atitinka FPRĮ reikalavimus.
 - 12.1. Subjektai, kurie yra licencijuoti ir (arba) jų veikla reglamentuojama Latvijos Respublikos ar kitos šalies finansų rinkose:
 - 12.1.1. kredito įstaigos
 - 12.1.2. investicinės įmonės;
 - 12.1.3. kitos licencijuotos ar prižiūrimos finansų įstaigos;
 - 12.1.4. investiciniai fondai arba tokių fondų valdymo įmonės;
 - 12.1.5. alternatyvaus investavimo fondai arba tokių fondų valdymo įmonės;
 - 12.1.6. draudimo įmonės;
 - 12.1.7. pensijų fondai ir tokių fondų valdymo įmonės;
 - 12.1.8. prekyautojai prekėmis
 - 12.1.9. komerciniai subjektai, kurie vykdo investicinę veiklą, kurią sudaro tik sandoriai savo sąskaita finansinių ateities sandorių, pasirinkimo sandorių ar kitų išvestinių finansinių priemonių rinkose tik siekiant apsidrausti pozicijas išvestinių finansinių priemonių rinkose, arba kurie užsiima kitų tų rinkų narių sąskaitomis arba teikia jiems kainas ir kurias garantuoja tų pačių rinkų tarpuskaitos nariai, kai atsakomybę už tokių įmonių sudarytų sutarčių vykdymą užtikrina tų pačių rinkų tarpuskaitos nariai;
 - 12.1.10. kiti komerciniai subjektai, kurių pagrindinė veikla yra investuoti į FP ir daro tokias investicijas didelėmis sumomis.
 - 12.2. valstybės skolos valdymą vykduojantys subjektai, centriniai bankai, Pasaulio bankas, Tarptautinis valiutos fondas, Europos Centrinis Bankas ir kitos panašios tarptautinės finansų įstaigos;
 - 12.3. kiti komerciniai subjektai, kurių pagrindinė veikla yra investuoti į finansines priemones, įskaitant subjektus, kurie verčiasi turto pakeitimui vertybiniais popieriais ar kitiems finansavimo sandoriams, ir daro tokias investicijas didelėmis sumomis;
 - 12.4. Dideli komerciniai subjektai ir kiti juridiniai asmenys, atitinkantys bent du iš šių įmonės dydžių kriterijų:
 - 12.4.1. nuosavos lėšos – ne mažiau kaip 2 (du) milijonai eurų;
 - 12.4.2. grynoji apyvarta – ne mažiau kaip 40 (keturiasdešimt) milijonų eurų;
 - 12.4.3. balanse nurodyto turto vertė – ne mažiau kaip 20 (dvidešimt) milijonų eurų.
 - 12.5. Asmuo, kuris kitoje šalyje yra pripažintas profesionaliu klientu pagal procedūrą, kuri yra lygiavertė nustatyta FPRĮ.
13. Bankas turi teisę pripažinti bet kurį Klientą profesionaliu klientu (visoms ar konkrečioms paslaugoms, produktams ar sandoriams), jei Klientas raštu pateikė atitinkamą prašymą, jeigu:
 - 13.1. Bankas įvertino Kliento kompetenciją, žinias ir patirtį bei gavo įrodymų, kad, atsižvelgiant į konkrečios paslaugos ypatumus, Klientas gali savarankiškai priimti investicinį sprendimą ir suvokia būdingą riziką; Ir
 - 13.2. Klientas atitinka bent du iš šių kriterijų:

- 13.2.1. Per paskutinius keturis metų ketvirčius Klientas kiekvieną ketvirtį atitinkamoje rinkoje yra vidutiniškai sudaręs po 10 (dešimt) didelės sumos sandorių;
 - 13.2.2. Kliento finansinių priemonių portfelio, įskaitant lėšas ir finansines priemones, vertė viršija 500 000 EUR (penkis šimtus tūkstančių *eurų*);
 - 13.2.3. Klientas profesionaliai dirba arba dirbo finansų sektoriuje ne mažiau kaip 1 (vienerius) metus tokioje pozicijoje, kuri reikalauja žinių apie sandorius, kuriuos Klientas ketina vykdyti, arba paslaugas, kurias Klientas ketina gauti kaip profesionalus klientas.
14. Prieš priskirdamas Klientui profesionalaus kliento statusą pagal Politikos 13 punktą, Bankas raštu praneša Klientui apie investuotojų apsaugos teises, kurias Klientas gali prarasti būdamas profesionaliu klientu. Klientas pasirašo patvirtindamas, kad gavo tokį įspėjimą ir žino apie tokių teisių praradimo pasekmes. Sudaromas rašytinis susitarimas dėl profesionalaus kliento statuso priskyrimo.
15. Klientas, kuriam pagal 13 punktą yra suteikta profesionalaus kliento statusas, informuoja Banką apie bet kokius jo veiklos pasikeitimus, kurie gali turėti įtakos Kliento atitikimui profesionalaus kliento -statuso reikalavimams. Jei Bankas turi informacijos, kad Klientas nebeatitinka profesionalaus kliento statuso reikalavimų, Bankas panaikina profesionalaus kliento statusą, apie tai raštu informuodamas atitinkamą Klientą.
16. Teikdamas investicines paslaugas / papildomas paslaugas profesionaliam klientui, Bankas veikia laikydamasis Pavedimų vykdymo politikos teikiant investicines paslaugas ir Interesų konfliktų prevencijos politikos teikiant investicines paslaugas ir (arba) papildomas paslaugas.
17. Bankas nevertina Banko teikiamų investicinių ir (arba) papildomų paslaugų tinkamumo profesionaliam klientui, nes daroma prielaida, kad profesionalus klientas turi reikiamos patirties ir žinių, kad suprastų riziką, susijusią su atitinkama investicine paslauga / papildoma paslauga, sandoriu ar produktu, ir gali finansiškai padengti nuostolius, kuriuos gali sukelti tokia investicija.
18. Bankas atskleidžia informaciją apie išlaidas ir susijusius mokesčius už investicinių paslaugų / papildomų paslaugų teikimą savo profesionaliems klientams. Tačiau tam tikromis aplinkybėmis Bankas turi teisę susitarti dėl riboto informacijos atskleidimo.
19. Klientas, kuriam suteiktas profesionalaus kliento statusas, neturi teisės į jokią kompensaciją, kaip nustatyta Latvijos Respublikos investuotojų apsaugos įstatyme.
20. Profesionalus klientas gali įgyti mažmeninio-neprofesionalaus kliento statusą, pateikdamas Bankui prašymą raštu. Bankas ir Klientas pasirašo susitarimą dėl Kliento -statuso pakeitimo.

Banko įsipareigojimai tinkamų sandorio šalių atžvilgiu

21. Bankas priskiria tinkamos sandorio šalies statusą be raštiško sutikimo toms klientų kategorijoms, kurios atitinka FPRĮ reikalavimus:
 - 21.1. investicinės įmonės;
 - 21.2. kredito įstaigos;
 - 21.3. draudimo kompanijos;
 - 21.4. investicijų valdymo įmonės;
 - 21.5. pensijų fondai ir tokių fondų valdymo įmonės;
 - 21.6. kiti finansiniai subjektai, kuriems turi būti išduotas leidimas arba kurie turi būti reguliuojami veikti Europos Sąjungos ar kitos šalies finansų rinkose;
 - 21.7. valstybės įstaigos, valdančios valstybės skolas;
 - 21.8. Centriniai bankai;
 - 21.9. tarpvalstybinės organizacijos.
22. Gavęs raštišką Kliento sutikimą, Bankas gali priskirti Klientui tinkamos sandorio šalies - statusą, jei Klientas yra:
 - 22.1. biržos prekių dileris;

- 22.2. komerciniai subjekti, kurie vykdo investicinę veiklą, kurią sudaro tik sandoriai savo sąskaita finansinių ateities sandorių, pasirinkimo sandorių ar kitų išvestinių finansinių priemonių rinkose tik siekiant apsidrausti pozicijas išvestinių finansinių priemonių rinkose, arba užsiima kitų tų rinkų narių sąskaitomis, arba teikia jiems kainas ir jas garantuoja tų pačių rinkų tarpuskaitos nariams, kai atsakomybę už tokių įmonių sudarytų sutarčių vykdymą užtikrina tų pačių rinkų tarpuskaitos nariai;
- 22.3. kiti komerciniai subjekti, kurių pagrindinė veikla yra investuoti į FP ir kurie tokias investicijas daro didelėmis sumomis;
- 22.4. komerciniai subjekti ir kiti juridiniai asmenims, kurie atitinka bent du iš šių kriterijų:
 - 22.4.1. nuosavos lėšos – ne mažiau kaip 2 (du) milijonai eurų;
 - 22.4.2. grynoji apyvarta – ne mažiau kaip 40 (keturiasdešimt) milijonų eurų;
 - 22.4.3. balanse nurodyto turto vertė – ne mažiau kaip 20 (dvidešimt) milijonų eurų.
- 22.5. Vyriausybės ir regioninės valdžios institucijos, valstybės skolos valdymą vykdydantys subjekti, centriniai bankai, Pasaulio bankas, Tarptautinis valiutos fondas, Europos centrinis bankas ir kitos tarptautinės finansinės institucijos.
23. Bankas užtikrina, kad Bankas, santykiuose su tinkama sandorio šalimi, veikia aiškiai, sąžiningai ir profesionaliai, ir bendrauja sąžiningai, aiškiai ir neklaidindamas, atsižvelgia į reikalavimus atitinkančios tinkamos sandorio šalies ir jos veiklos pobūdį.
24. Teikdamas investicines paslaugas tinkamai sandorio šaliai, Bankas veikia laikydamasis Interesų konfliktų prevencijos politikos, teikiant investicines paslaugas ir (arba) papildomas paslaugas.
25. Vykdydamas sandorius su tinkama sandorio šalimi, Bankas FPRĮ nustatyta tvarka turi teisę nepaisyti FPRĮ reikalavimų, susijusių su: Klientų sutartimis dėl investicinių paslaugų / papildomų paslaugų teikimo, keitimosi informacija, susijusia su investicine paslauga / papildomomis paslaugomis, investicinės paslaugos tinkamumu Klientui vertinimu, įsipareigojimų vykdymu santykiuose su Klientais, Kliento pavedimų vykdymu ir Pavedimų vykdymo politika bei geriausio įmanomo vykdymo rezultato pasiekimu.
26. Klientas, kuriam suteiktas tinkamos sandorio šalies statusas, neturi teisės į jokią kompensaciją, kaip nustatyta Latvijos Respublikos investuotojų apsaugos įstatyme.
27. Tinkama sandorio šalis gali raštu prašyti Banko pakeisti savo statusą į profesionalaus kliento arba mažmeninio - neprofesionalaus kliento statusą. Gavęs šį prašymą, Bankas įvertins Kliento atitiktį prašomam statusui. Jei iš tinkamos sandorio šalies gautas prašymas dėl statuso pakeitimo neturi pagrindimo naujam statusui priskirti, Bankas atlieka Kliento vertinimą ir priima sprendimą dėl profesionalaus kliento statuso suteikimo.

Politikos įgyvendinimas ir peržiūra

28. Bankas parengia Politikos įgyvendinimo vidines nuostatas, kuriose, be kita ko, nustatyta Banko padalinių ir darbuotojų atsakomybė nustatant ir stebint Kliento statusą.
29. Politika reguliariai atnaujinama bent kartą per metus.
30. Bankas informuos Klientus apie reikšmingus Politikos pakeitimus, paskelbdamas atnaujintą Politiką Banko interneto svetainėje ir teikdamas ją klientų aptarnavimo centruose.

III Priedai ir privalomi dokumentai**Priedai:**

31. Nėra.

Privalomi dokumentai:

32. Latvijos Respublikos Finansinių priemonių rinkos įstatymas.
33. Latvijos Respublikos investuotojų apsaugos įstatymas.

34. 2016 m. balandžio 25 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2017/565, papildantis Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2014/65/ES dėl investicinių įmonių organizacinių reikalavimų ir veiklos sąlygų ir apibrėžtų terminų toje direktyvoje.
35. 2014 m. lapkričio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos reglamentas (ES) Nr. 1286/2014 dėl mažmeninių investicinių produktų paketų ir draudimo principu pagrįstų investicinių produktų (MIPP ir DIP) pagrindinės informacijos dokumentų (PRIIPs).
36. PO0028 Interesų konfliktų prevencijos politika, teikiant investicines paslaugas ir (arba) papildomas paslaugas.
37. PO0005 Pavedimų vykdymo politika teikiant investicines paslaugas.